

CLXXIX.

Forslag til Lov,

hvorved

dansk Rets Regler om Danefæ udvides til at gælde for de sønderjydske Landsdele.

(Fremsat i Folketinget den 26. Juli 1922 af Undervisningsminister *Appel*).

Dansk Rets Regler om Danefæ, jfr. Danske Lov 5—9—3, Forordning af 22. Marts 1737 og Kancelliplakat af 7. August 1752, udvides til at gælde for de sønderjydske Landsdele.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Retsreglerne om Danefæ i Sønderjylland og i Danmark hviler paa ensartet Grundlag, nemlig henholdsvis Jydske Lov 2, 113 („Hitter nogen Mand Sølv eller Guld, enten i Høje eller efter Plov eller nogen andenlunde, da skal Kongen det have“), og Danske Lov 5—9—3 („Guld eller Sølv, som findes enten i Høje, eller efter Ploven, eller andetsteds og ingen kender sig ved, og kaldes Danefæ, det hører Kongen alene til og ingen anden“). Den videre Udvikling paa det fælles Grundlag har dog været forskellig.

I Danmark er Reglen i Danske Lov 5—9—3 blevet bestemt nærmere ved Forordning af 22. Marts 1737, der fortolker, hvad der skal forstaaes ved Danefæ — nemlig „Guld, Sølv, Metal og anden Skat, som findes enten nedgravet eller forborget i Jord, Skov, Mark, Hus eller andetsteds, og ingen kender sig ved“ — og ved Kancelliplakat af 7. August 1752, hvorefter Finderen er berettiget til fuldkommen Betaling fra Statens Side, hvilket i Praksis er forstaaet som fuldkommen Godtgørelse for Fundets materielle Værdi (Metalværdi o. l.) samt

en efter Omstændighederne større eller mindre Dusør. Derhos er det gennem Praksis fastslaaet, at Nationalmuseet er den Institution, der alene har Ret til at kræve Danefæ udleveret, og som udreder Betalingen herfor, hvorfor Bevillingen til Udgifter til Danefæ er opført under Museernes Budget, jfr. Finansloven for 1922—23 § 19. A. VIII. C. 2. g.

I Sønderjylland har jydske Lovs Bestemmelse bevaret sin Gyldighed, uden at der er tilføjet nogen Bestemmelse om Erstatning til Finderen; derimod er der under 26. Marts 1914 udstedt en preussisk Lov, der giver Regler om Anmeldelse til Øvrigheden af Fund af Oldsager.

Under disse Forhold maa man i Overensstemmelse med Direktøren for Nationalmuseet anse det for rigtigst, at der træffes en udtrykkelig Bestemmelse om de danske Retsreglers Indførelse i Sønderjylland, hvilket i Henhold til Lov Nr. 288 af 28. Juni 1920, indeholdende nogle Bestemmelser vedrørende Lovgivningen og Forvaltningen i de sønderjydske Landsdele, § 1, maa ske ved Lov.